

İzmir İlinde Gıda Güvenliği, Kalite ve Fiyat Açısından Tüketicilerin Yaş Meyve ve Sebze Satın Alma Yeri Tercihlerinin Analitik Hiyerarşi Süreciyle Belirlenmesi

Özet

Bu çalışmanın ana amacı, yaş meyve ve sebze satın almada etkili olan kriterler açısından tüketicilerin satın alma yeri tercihlerini belirlemektir. İzmir ilindeki 385 tüketicinin yaş meyve ve sebze satın alma yerleriyle ilgili tutum ve davranışlarına ait veriler anket çalışmasıyla derlenmiştir. Çalışmada tüketiciler açısından satın alma kriterlerinin önem düzeyini ve her bir kriterle göre satın alma yeri tercih derecelerini hesaplamak için Analitik Hiyerarşi Süreci kullanılmıştır. Tüketicilere kalite, gıda güvenliği, dış görünüş, fiyat, ödeme kolaylığı ve ulaşım kriterleri, satın alma yerleri olarak doğrudan üreticimahalli pazarlar, manavlar ve hipermarket veya süpermarketler sunulmuştur. Tüketicilerin yaş meyve ve sebze satın alırken en fazla önem verdiği kriterlerin sırasıyla kalite ve fiyat olduğu belirlenmiştir. Tüketiciler, gıda güvenliğine yaş meyve ve sebzeden dış görünüşünden daha fazla önem vermektedir. Marketler kalite ve gıda güvenliği, üreticimahalli pazarlar ise fiyat yönünden tercih edilmektedir. Tüketicilerin marketi tercih etmesinin bir diğer sebebi ödeme kolaylığıdır. Tüketicilerde pazar alışkanlığının olması mahalli pazarları tercih konusunda avantajlı duruma getirmektedir. Manavların tercih edilmemesinin en önemli nedeni ise fiyattır. Genel olarak bir değerlendirme yapıldığında, dikkate alınan kriterler açısından tüketiciler öncelikle doğrudan üretici veya mahalli pazarları, daha sonra ise hipermarket veya süpermarketleri tercih etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Analitik Hiyerarşi Süreci, Tüketici Tercihi, Yaş Meyve ve Sebze

Determination of Consumer Preferences for Purchasing Place of Fresh Fruit and Vegetable Considered Food Safety, Quality and Price by using Analytic Hierarchy Process in İzmir

Abstract

The main objective of this study is to determine consumer preferences for purchasing place of fresh fruit and vegetable along with the criteria influencing the purchasing fresh fruit and vegetable. The data on the attitudes and behaviors of consumers about the purchasing place of fresh fruit and vegetable were obtained from a survey of 385 consumers selected randomly in İzmir. Analytic hierarchy process was applied to calculate a measure of the priority level of each purchasing criteria and the degree of preference for purchasing place of fruit and vegetable by each criteria. Quality, food safety, appearance, price, payment and arrival as the purchasing criteria and producer/bazaar, manav and hipermarket/supermarket as the purchasing place were given to the consumers. The results show that the most important criteria of consumers for purchasing fresh fruit and vegetable are "quality" and "price". Food safety is more important than appearance of fresh fruit and vegetable for consumers. Markets are preferred for quality and food safety and producers/bazaars are preferred for price. The another reason for preferring hipermarket/supermarket is easy payment. The fact that the consumers have a shopping habit makes local markets more advantageous. The reason for consumers not to prefer greengrocers is that they sell products more expensive. Consumers generally prefer producer markets and then hyper and super markets.

Keywords: Analytic Hierarchy Process, Consumer Preference, Fresh Fruit and Vegetable

Cihat GÜNDEN¹

Bülent MİRAN²

Özlem KARAHAN UYSAL³

Zerrin KENANOĞLU BEKTAŞ⁴

¹ Dr., Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü,

cihat.gunden@ege.edu.tr

² Prof.Dr., Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, bulent.miran@ege.edu.tr

³ Öğr.Gör., Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, ozlem.uyasal@ege.edu.tr

⁴ Dr., Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, zerrin.bektas@ege.edu.tr